

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. Декана юридичного факультету
Т.О. Коломоєць
28 серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «ПРАВО»
спеціальність 081 «Право»
галузь знань 08 «Право»

КЕРІВНИКИ ПРАКТИКИ: Алімов К.О., Болокан І.В., Бондар О.Г.,
Єрмоленко Д.О., Луц Д.М., Самойленко Г.В., Сидоров Я.О., Ткалич М.О.,
Удовика Л.Г., Федчишин Д.В., Щипанова О.О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права
протокол № 1 від 27 серпня 2025 року
Завідувач кафедри цивільного права

 Д.О. Єрмоленко

Погоджено

Гарант ОПП «Право»
Д.О. Єрмоленко

2025 рік

УКЛАДАЧІ:

Пелех Ія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права ЗНУ

Сидоров Ярослав Олексійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права ЗНУ

Зв'язок із керівниками практики від закладу освіти:

доцент Алімов К.О. e-mail: alimovkirill9499@gmail.com

доцент Болокан І.В. e-mail: innabolokani@gmail.com

професор Бондар О.Г. e-mail: al_bondar@ukr.net

професор Єрмоленко Д.О. e-mail: yermoldo@gmail.com

доцент Луц Д.М. e-mail: dimaluts89@gmail.com

професор Самойленко Г.В. e-mail: georgesamoil1976@gmail.com

доцент Сидоров Я.О. e-mail: yaroslavznu@gmail.com

доцент Ткалич М.О. e-mail: maxx.tkalich@gmail.com

професор Удовика Л.Г. e-mail: lora.znu@gmail.com

д.ю.н. Федчишин Д.В. e-mail: marlynh@gmail.com

доцент Щипанова О.О. e-mail: olgaznu108@gmail.com

Курс в Moodle ЗНУ <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15699>

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15699>

Телефон кафедри цивільного права: 061 228 76 33

Кафедра: цивільного права, ауд. 108, 5 корпус ЗНУ (проспект Соборний, 74, м. Запоріжжя)

1. Опис навчальної практики

Силабус навчальної практики (ППС 14) складено відповідно до положень стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 р. №644), освітньо-професійної програми «ПРАВО» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12387>), стратегій розвитку Запорізького національного університету на 2023-2025 роки та 2026-2028 роки (<https://www.znu.edu.ua/3641.ukr.html>), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 №93 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>), Положення про

організацію освітнього процесу, затвердженого рішенням Вченої ради ЗНУ від 27 травня 2025 року, протокол № 11 (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html), Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету, затвердженого рішенням Вченої ради ЗНУ від 03 жовтня 2024 року, протокол № 2 (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html), методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України (складено на підставі методичних рекомендацій Міністерства освіти України №31-5/97 14.02.96 р.) (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html), наскрізних програм практичної підготовки, навчальних планів та інших нормативних документів. У силабусі *навчальної практики* визначаються мета і завдання практики, особливості організації практики, зміст, календарний графік навчальної практики, вимоги до звіту, форми та методи контролю, критерії оцінювання.

Навчальна практика здобувачів є важливим складником процесу підготовки висококваліфікованих фахівців на ринку праці, що надає їм змогу розвинути/вдосконалити фахові компетентності, набути практичного досвіду, *soft i hard skills* для подальшої професійної діяльності. Організація і проведення навчальної практики в умовах воєнного стану та загроз спричинює зміну формату професійної взаємодії здобувача та викладача, дотримання безпечних умов організації освітнього процесу, добір та впровадження новітніх форм і методів навчання й викладання. Проведення навчальної практики може бути організовано з використанням технологій змішаного навчання на підставі відповідних змін, внесених до програм практик в частині визначення завдань, їх практичної реалізації, форм звітності.

Навчальна практика здобувачів вищої освіти є освітнім компонентом освітньо-професійної програми «Право», що спрямований на набуття компетентностей, передбачених відповідною ОПП, що дають можливість розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у юриспруденції, із закріпленням та застосуванням набутих теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь відповідно до спеціальності (індивідуальної освітньої траєкторії). Практична підготовка є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти всіх форм навчання, що реалізується в господарських організаціях, органах виконавчої влади, місцевого самоврядування, професійних спілках та інших базах практики з метою застосування, засвоєння, примноження і вдосконалення знань, умінь та інших компетентностей здобувачів вищої освіти на певному етапі навчання, відповідно до спеціальності.

Завданнями практичної підготовки є: закріплення та розвинення професійних умінь і навичок, необхідних для належного правозастосування, апробація набутих під час навчання теоретичних і практичних знань та умінь, в тому числі шляхом підготовки й узагальнення певних процесуальних та інших документів, освоєння змісту професійної діяльності, методів і прийомів роботи на відповідних посадах з урахуванням специфіки обраної спеціальності, розвиток організаторських здібностей, відчуття відповідальності за доручену справу, ініціативи та наполегливості при виконанні професійних обов'язків.

Пререквізити та постреквізити.

Навчальна практика базується на знанні дисциплін професійної підготовки, які вивчають здобувачі згідно з навчальним планом ОПП «Право» у 3 та 4 семестрах: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Господарське право», «Основи права ЄС», «Цивільне право», «Кримінальне право».

Здобуті після закінчення *навчальної практики* знання, уміння і навички необхідні для вивчення дисциплін: «Адміністративне процесуальне право», «Міжнародне приватне право».

Паспорт навчальної практики

Рівень вищої освіти, спеціальність, (предметна спеціальність, спеціалізація – за наявності) освітня програма	Кількість тижнів та кредитів	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Рівень вищої освіти: <u>бакалаврський</u> Спеціальність: 081 ПРАВО Освітня програма: ПРАВО	4 тижні / 6 кредитів	<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр:</i>	
		6-й	6-й
		<i>Вид контролю:</i>	
		залік	залік

**2. У результаті проходження практики здобувачі набувають таких
- компетентностей:**

Шифр	Перелік компетентностей та програмних результати навчання	Методи навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Компетентнісний – навчання, спрямоване на розвиток навичок, умінь і якостей, які знадобляться в роботі.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Інтегровані методи навчання. Включають особливі принципи побудови навчання: ділова зустріч, навчальна конференція, виставка, інсценування, експеримент і т.д.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Проектно-дослідницький метод. Метод спрямований на розвиток пошукових, аналітичних якостей здобувачів, а також навичок командної роботи.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, аналіз ситуацій).
ЗК 6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Такий метод включає роботу з додатками, комп'ютерними програмами, віртуальними словниками, інтерактивними картами та іншими ресурсами.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеоглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.
ЗК 8	Здатність бути критичним і самокритичним.	Дослідницький (самостійна робота).

		Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
ЗК 9	Здатність працювати в команді.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, аналіз ситуацій).
ЗК 10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми).
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).
ЗК 12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.
ЗК 13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.
ЗК 15	Прагнення до збереження навколишнього середовища	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.
СК 3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.

СК 4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
СК 7	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	Інтегрований підхід до організації видів практик, що передбачає синергію наукового та практичного складників, кожен з яких відображений у змісті практики та звітних документах.
СК 8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
СК 9	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.	Навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Такий метод включає роботу з додатками, комп'ютерними програмами, віртуальними словниками, інтерактивними картами та іншими ресурсами.
СК 10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.	Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Такий метод включає роботу з додатками, комп'ютерними програмами, віртуальними словниками, інтерактивними картами та іншими ресурсами.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)

СК 14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, аналіз ситуацій).
СК 15	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)

- результатів навчання:

Шифр	Перелік програмних результатів	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	Дослідницький (самостійна робота).	Опис ситуації: До Вас на консультацію прийшов чоловік 36 років, який попросив Вас роз'яснити абз. 5 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text). Він має дитину 15 років. Він хоче юридично оформити свій статус як особи, яка самостійно виховує дитину (дітей) віком до 18 років і просить скласти для необхідний процесуальний документ для звернення до суду. У Вас є підозра, що він хоче уникнути мобілізації. Завдання: 1. Ознайомтесь з вебінаром, який допоможе Вам виконати завдання (Сімейні спори, пов'язані із питаннями мобілізації та звільнення від неї. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Hjx2hfDyfdw&list=PL9tMyiWmkJlfdiuyjPSKuXGxfDm3sTnjB&index=202) та надайте відповідь на такі запитання: Які документи Ви як юрист можете підготувати для вирішення його запиту? Які основні аспекти пов'язані зі складання кожного з можливих варіантів таких процесуальних документів? Яка буде Ваша остаточна відповідь на запит чоловіка, який звернувся за консультацією?
ПРН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.		Завдання 2. Складіть найбільш доцільний на Вашу думку для цієї ситуації процесуальний документ (можна використовувати зразки, переробивши їх під запропоновану ситуацію).
ПРН 4	Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.		Завдання 3. Наведіть приклади з судової практики, які схожі із запропонованою Вам ситуацією (з посиланнями).

PH 5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин достатньою обґрунтованістю.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.
PH 6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).	Розв'язання ситуацій Визначення особливостей правового статусу окремих господарських організацій, органів державної влади, місцевого самоврядування, професійних спілок
PH 8	Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).	Визначення особливостей правового статусу окремих господарських організацій, органів державної влади, місцевого самоврядування, професійних спілок
PH 9	Самостійно визначати обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.	Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)	Визначення особливостей правового статусу окремих господарських організацій, органів державної влади, місцевого самоврядування, професійних спілок
PH 12	Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.
PH 13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).	Визначення особливостей правового статусу окремих господарських організацій, органів державної влади, місцевого самоврядування, професійних спілок

PH 14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.
PH 15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	Дослідницький (самостійна робота).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.
PH 16	Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)	Навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Такий метод включає роботу з додатками, комп'ютерними програмами, віртуальними словниками, інтерактивними картами та іншими ресурсами.
PH 17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації)	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.
PH 19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	Дослідницький (самостійна робота). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення	Нові форми роботи з інформацією: складання ментальних карт, відеооглядів, сторітелінг, скрайбінг, портфоліо.

		проблемної ситуації)	
РН 21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, аналіз ситуацій).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.
РН 22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, аналіз ситуацій).	Розробка презентацій, виконання та захист індивідуального завдання, публічний виступ, рефлексія курсу.

3. Зміст практики

В умовах воєнного стану, що запроваджено Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» та затвердженого Верховною Радою України (<https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>) керівництво Запорізького національного університету, керівництво та професорсько-викладацький склад (курівники практики від закладу освіти) юридичного факультету та керівники практики від баз практики вживають усіх необхідних заходів для забезпечення безпечного та ефективного проходження практики здобувачами освіти. Обов'язковими є проведення інструктажів з безпеки, що здійснюються керівниками практики від закладу освіти (загальний інструктаж) та відповідальними особами баз практик (вступний інструктаж).

Відповідно до положень ОПП «Право», забезпечується комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів. Залучення фахівців-практиків до навчального процесу в рамках «Дня правничої кар'єри». Наявність власної бази практики (Юридична клініка), що надає можливість отримання основних первинних практичних навичок та умінь. В основу формування переліку баз практики покладено, по-перше, те, що фахівці, які здобувають освіту за цією освітньо-професійною програмою, у подальшому, здатні виконувати роботу та займати первинні посади, зазначені у Класифікаторі професій ДК 003:2010 у класах: 344 Державні інспектори, 345 Інспектори правоохоронних органів, кримінально-виконавчої служби, воєнізованої охорони, приватні детективи та

фахівці з дізнання; та підкласах: 3431 «Секретарі адміністративних органів », 3432 «Судові секретарі, виконавці та розпорядники», 3435 «Організатори діловодства» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> і, по-друге, усвідомлення необхідності врахування місця знаходження здобувачів освіти (різні регіони України, включаючи території, на яких ведуться (велися) бойові дії, тимчасово окуповані державою-агресоркою території, а також території зарубіжних країн). У цьому контексті, важливого значення набуває співпраця, на основі укладених угод та меморандумів, університету та професійних спілок та організацій, представництва (офіси) яких, функціонують і в інших державах. Відповідну угоду університет має, зокрема, із Національною асоціацією адвокатів України, яка засновує офіси в інших країнах, що надає додаткові можливості проходження практики здобувачами, які перебувають за межами України. Університет максимально враховує ініціативи та запити здобувачів щодо баз практики.

Виходячи із положень Класифікатора професій ДК 003:2010, формується перелік баз практики та зміст практики (усі необхідні заходи щодо досягнення поставлених мети і завдань практики для здобувачів 3 курсу спеціальності «Право»).

Повний перелік баз практики <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15699>

Перелік баз практики (з урахуванням вимог законодавства України про воєнний стан):

- *Юридична клініка ЗНУ* (набуття здобувачами навичок практичної діяльності за фахом у сфері надання юридичних послуг, підготовка і навчання здобувачів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості та людської гідності, підвищення рівня практичних знань, умінь й навичок здобувачів спеціальності «Право», опрацювання документів та баз даних, систематизація та аналіз судової практики України та рішень Європейського Суду з прав людини та інших судових інституцій ЄС). Здобувачі освіти залучаються до роботи клініки у якості консультантів Юридичної клініки ЗНУ. Практиканти-консультанти надають правову допомогу заявникам під керівництвом викладачів-кураторів <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/ departments/law/12730>;
- *Східний офіс Держаудитслужби* (практичні навички здобувачів щодо здійснення контролю у: територіальних органах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно; суб'єктах господарської діяльності

незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні; *опановують особливості здійснення державного фінансового контролю через здійснення: державного фінансового аудиту, перевірки закупівель, інспектування (ревізії), моніторингу закупівель; здійснення контролю за:*

- цільовим, ефективним використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;
- досягненням економії бюджетних коштів і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів;
- цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів (позик), отриманих під державні (місцеві) гарантії;
- достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах під час складання планових бюджетних показників та відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі);
- відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів довгострокових зобов'язань за енергосервісом, затвердженим в установленому порядку, умовам закупівлі енергосервісу;
- дотриманням законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо державного і місцевих бюджетів;
- дотриманням законодавства про закупівлі;
- веденням бухгалтерського обліку, а також складенням фінансової і бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі), кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету;
- станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності;
- виконанням функцій з управління об'єктами державної власності;
- станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту у розпорядників бюджетних коштів, станом внутрішнього контролю в інших підконтрольних установах;
- усуненням виявлених недоліків і порушень;

Практичний досвід із: а) проведення оцінки управління бюджетними коштами, досягнення їх економії, стану фінансової і господарської діяльності, ефективності і результативності в діяльності підконтрольних установ; б) проведення оцінки достовірності фінансової звітності підконтрольних установ; в) застосування в установленому порядку заходів до усунення виявлених під час здійснення державного фінансового контролю порушень законодавства та притягнення до

відповідальності винних осіб; г) застосування в межах повноважень, передбачених законом, заходів до усунення виявлених недоліків та запобігання їм у подальшому (аналіз стану дотримання фінансової та бюджетної дисципліни, виявлення причини та умови, що призвели до недоліків і порушень, підготовка рекомендації та пропозиції щодо їх усунення і запобігання їм у подальшому; подання зазначених рекомендацій та пропозицій територіальним органам міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування та керівникам підконтрольних установ, а також здійснення контролю за станом урахування і впровадження поданих рекомендацій і пропозицій *Практичний досвід* узагальнення результатів проведення державного фінансового контролю, практики застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Офісу, а також здійснення розгляду листів, заяв і скарг про факти порушення законодавства з фінансових питань та бюджетного законодавства, застосування згідно із законодавством відповідних заходів для їх усунення.

- *Запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної допомоги (практичний досвід* здобувачів із складання процесуальних документів за зверненням суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу; із залучення участі захисника під час здійснення досудового розслідування та судового провадження у випадках, якщо захисник відповідно до положень законодавства залучається для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, участі захисника в розгляді справи про адміністративне правопорушення; із здійснення представництва інтересів суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; із надання послуг з медіації.
- *Державна спеціалізована установа «"Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»*: набуття здобувачами практичних навичок здійснення експертизи трупів у випадках насильницької смерті та при підозрі застосування насилля або з інших обставин, що обумовлюють необхідність такої експертизи; експертизи потерпілих, обвинувачених; експертизи речових доказів; експертизи за матеріалами кримінальних та цивільних справ; оформлення висновку судово-медичного експерта.
- *Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Кукурудз Т.Ю.*: *практичний досвід* здобувачів із посвідчення правочинів (договори, заповіти, довіреності, вимоги про нотаріальне посвідчення правочину тощо) та вжиття заходів щодо охорони спадкового майна; видачі свідоцтва про право на спадщину, свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) на

підставі спільної заяви або в разі смерті одного з подружжя, свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), якщо прилюдні торги (аукціони) не відбулися; із вжиття заходів для встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин; із видачі дублікатів нотаріальних документів, що зберігаються у справах нотаріуса; із накладання та зняття заборони відчуження нерухомого майна (майнових прав на нерухоме майно), об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, права на які підлягають державній реєстрації, частки у праві власності на таке майно, а також у випадках, встановлених законодавством, - рухомого майна, заборони щодо відчуження грошових сум, що будуть зараховані заявником вимоги, визначеним відповідно до частини четвертої статті 65-2 Закону України "Про акціонерні товариства", на рахунок умовного зберігання (ескроу), відкритий відповідно до зазначеного закону; із засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них; із засвідчення справжності підпису на документах, вірність перекладу документів з однієї мови на іншу; із посвідчення факту, що фізична чи юридична особа є виконавцем заповіту, що фізична особа є живою, факту перебування фізичної особи в певному місці; із вчинення виконавчого напису; із вчинення протесту векселів; із вчинення морського протесту.

- *Адвокатські бюро, об'єднання («Тараненко та партнери», «Гладкий, Яценко та Партнери»,) здобувачі освіти закріплюють на практиці теоретичні знання щодо надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, щодо правового супроводу діяльності юридичних і фізичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держави; безпосередньо складають заяви, скарги, процесуальні та інші документи правового характеру; опановують особливості захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення; практичні навички надання правничої допомоги свідку у кримінальному провадженні, представництва інтересів потерпілого під час розгляду справи про адміністративне правопорушення, прав і обов'язків потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача у кримінальному провадженні. Практичні навички представництва інтересів фізичних і юридичних осіб у судах під час здійснення*

цивільного, господарського, адміністративного та конституційного судочинства, а також в інших державних органах, перед фізичними та юридичними особами, представництва інтересів фізичних і юридичних осіб, держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в іноземних, міжнародних судових органах. *Безпосередня участь при здійсненні захисту прав, свобод і законних інтересів викривача у зв'язку з повідомленням ним інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення.*

- *Запорізька торгово-промислова палата* (здобувачі набувають навичок практичної допомоги підприємцям у проведенні торговельно-економічних операцій на внутрішньому та зовнішньому ринках, освоєнні нових форм співробітництва, представлення інтересів членів палати з питань господарської діяльності як в Україні, так і за її межами, організації взаємодії між суб'єктами підприємницької діяльності, координації їх взаємовідносин з державою в особі її органів, застосування законодавства з питань підприємництва, розвитку та захисту конкуренції, а також навичок у розробленні та реалізації державних і міждержавних програм у цій галузі, навичок надання довідково-інформаційних послуг, поглиблюють знання про особливості діяльності українських підприємців в умовах воєнного стану і підприємців зарубіжних країн, про законодавство, звичаї та правила торгівлі в Україні і зарубіжних країнах, про можливості зовнішньоекономічного співробітництва українських підприємців. Засвоюють особливості організації інфраструктури інформаційного обслуговування підприємництва та надання послуг іноземним організаціям щодо здійснення комерційної діяльності;

4. Індивідуальні завдання

Усі індивідуальні завдання містяться на сторінці у СЕЗН ЗНУ та доступні для здобувачів.

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=574999>

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 1

Опис ситуації: До Вас на консультацію прийшов чоловік 36 років, який попросив Вас роз'яснити абз. 5 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>). Він має дитину 15 років. Він хоче юридично оформити свій статус як особи, яка самостійно виховує дитину (дітей) віком до 18 років і просить скласти для необхідний процесуальний документ для звернення до суду. У Вас є підозра, що він хоче уникнути мобілізації.

Завдання: 1. Ознайомтесь з вебінаром, який допоможе Вам виконати завдання (Сімейні спори, пов'язані із питаннями мобілізації та звільнення від неї. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Hjx2hfDyfdw&list=PL9tMyiWmkJIIfdiuyjPS>

KuXGxfDm3sTnjB&index=202) та надайте відповідь на такі запитання: Які документи Ви як юрист можете підготувати для вирішення його запиту? Які основні аспекти пов'язані зі складання кожного з можливих варіантів таких процесуальних документів? Яка буде Ваша остаточна відповідь на запит чоловіка, який звернувся за консультацією?

2. Складіть найбільш доцільний на Вашу думку для цієї ситуації процесуальний документ (можна використовувати зразки, переробивши їх під запропоновану ситуацію). 3. Наведіть приклади з судової практики, які схожі із запропонованою Вам ситуацією (з посиланнями).

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 2

Взявши за основу будь-який кейс з цивільного судочинства на ваш вибір, складіть щодо нього наступні види процесуальних документів:

- позовну заяву;
- апеляційну скаргу;
- проект судового рішення (відповідно до ст. 258 ЦПК України).

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 3

Опис ситуації: 20 березня 2024 року громадянка України Галич Ірина Дмитрівна звернулася за юридичною допомогою з роз'яснення своїх прав. Вона повідомила, що її рідний брат мешканець м. Запоріжжя Оверко Ігор Дмитрович є власником автомобіля Volkswagen Passat номерний знак АР 0484 ІТ 2017 року, який був придбаний під час перебування у шлюбі з Оверко Яною Михайлівною. На цей час шлюб не розірваний, але Оверко Я.М. разом з їх спільною малолітньою дитиною, перебуває закордоном. 15 лютого 2024 р. Оверко Ігор Дмитрович був мобілізований для проходження військової служби. З метою придбання військового спорядження Оверко І.Д. має намір продати вказаний автомобіль і попросив її (Галич І.Д.) це зробити.

Завдання: Галич І.Д. цікавить, що їй необхідно зробити, щоб продати автомобіль брата? Які документи мати? Надайте консультацію з поставлених запитань; Складіть проекти документів, необхідних для того, щоб автомобіль став власністю покупця.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 4

Підготуйте проект звернення громадянина до органу місцевого самоврядування щодо безоплатної передачі земельної ділянки у приватну власність власнику розташованого на земельній ділянці житлового будинку.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 5

Опис ситуації: Громадянин держави-агресорки Іванов І.І. в 1993 році одружився з громадянкою України Бандера В.С. Вони спільно проживали в м. Запоріжжя до останнього часу. У власності мають спільне майно, набуте під час шлюбу, - двоповерховий будинок по вул. Донецька 5. З початку повномасштабної війни сім'я активно займається волонтерською діяльністю. Подружжям було прийняте спільне рішення щодо еміграції до Німеччини,

продажу будинку, передачі коштів на потреби 3-ї ОШБр, зокрема, на придбання прицілів, тепловізорів та автомобілів. Однак, під час укладання договору купівлі-продажу нотаріусом було відмовлено у нотаріальному посвідченні та проведенні державної реєстрації з підстав перебування одного із співвласників у громадянстві держави-агресорки. Подружжя звернулося до адвоката, вважаючи дії нотаріуса незаконними та дискримінаційними. Іванов І.І. додатково надав: - офіційного листа від командира 3-ї ОШБр щодо потреби та погодження надання Івановим необхідного обладнання, включно, автомобілів; - посвідчення волонтера, виданого секретарем Запорізької міської Ради А. Куртєвим; - акти передання військового обладнання 3-й ОШБр в попередні періоди; - підготовлені договори купівлі-продажу та акти приймання передачі автомобілів німецькою стороною, - Autohouse GmbH (м. Аугсбург, Німеччина);

Завдання: Надайте консультацію щодо обставин правової ситуації. Підготуйте необхідні процесуальні документи для захисту порушених прав Іванова.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 6

Виконайте (за Вашим вибором, у довільній формі) одне з запропонованих завдань:

1. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо відшкодування витрат на правничу допомогу.
2. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо укладення мирової угоди.
3. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо укладання і виконання договорів за участю юридичних осіб.
4. Проаналізувати практику у п'яти судових справ у справах окремого провадження.
5. Проаналізувати практику у п'яти судових справ про перегляд судових рішень у спадкових справах.
6. Проаналізувати практику у п'яти судових справ про визнання договору недійсним.
7. Проаналізувати нотаріальну практику у п'яти справах щодо укладення договорів про відчуження майна у власність.

5. Заходи під час практики

При проходженні навчальної практики в *адвокатських об'єднаннях, бюро* здобувач вищої освіти повинен ознайомитись:

- з порядком утворення і реєстрації адвокатських об'єднань, з організацією та функціями їх діяльності, порядком надходження й витратами коштів, правами й обов'язками керівних органів, порядком їх формування (обрання);

- із законодавством, що регулює адвокатську діяльність, у тому числі в кримінальному, цивільному, господарському та адміністративному провадженнях;

- з професійними правами й обов'язками та принципами адвокатів, передбаченими Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», гарантією їх діяльності, вимогами щодо збереження таємниці адвокатської діяльності. А також:

- брати участь у роботі адвокатів, пов'язаній з наданням юридичних консультацій, усних і письмових довідок щодо законодавства;

- брати участь у здійсненні адвокатом представництва в суді інтересів фізичних і юридичних осіб;

- бути присутнім в установах, організаціях при ознайомленні адвокатом з необхідними для виконання доручення документами і матеріалами;

- ознайомлюватися зі справами адвокатів, які вони ведуть, при здійсненні правового забезпечення підприємницької та зовнішньоекономічної діяльності громадян і юридичних осіб; з обов'язками адвокатів відповідно до кримінально-процесуального законодавства у процесі дізнання та попереднього слідства;

- приділити увагу питанням організації роботи помічників адвоката, умовам оплати праці адвоката та його помічника, ознайомитися з їх соціальними правами;

- з'ясувати питання щодо дисциплінарної відповідальності адвоката у зв'язку з порушеннями в його роботі та підставами припинення адвокатської діяльності.

Особливу увагу необхідно приділити ознайомленню з Правилами адвокатської етики - необхідною передумовою повноцінного функціонування адвокатури в демократичному суспільстві.

При проходженні навчальної практики в *органах нотаріату та у приватних нотаріусів* здобувач вищої освіти має ознайомитися:

- з організацією роботи нотаріальної контори чи приватного нотаріуса;

- з організацією прийому громадян у нотаріальній конторі чи приватним нотаріусом;

- з вимогами щодо ведення нотаріальних реєстрів. Вивчити права й обов'язки нотаріуса;

- з нотаріальними діями у державних і приватних нотаріальних конторах;

- з нотаріальними діями, що вчиняються посадовими особами виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад народних депутатів;
- з нотаріальними діями, вчинювані консульськими установами України;
- з порядком вчинення нотаріальних дій;
- з державними нотаріальними архівами;
- з веденням діловодства в нотаріальній конторі чи приватним нотаріусом;
- з основними вимогами щодо фінансових документів та звітності нотаріусів;
- з порядком здійснення нотаріальної допомоги вдома, у лікарнях тощо.

Навчитися:

- правильно оцінювати факти, які потребують нотаріального посвідчення;
- складати проекти угод, що підлягають нотаріальному посвідченню;
- засвідчувати правильність копій;
- готувати документи щодо свідчення фактів і вчинення виконавчих написів і протестів;
- ознайомитися із законодавством щодо вчинення нотаріальних дій та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність державних і приватних нотаріусів;
- брати участь у прийомі нотаріусом громадян і представників юридичних осіб.

Під час практики здобувач вищої освіти має навчитися правильно оцінювати факти, що потребують нотаріального посвідчення; складати проекти угод, які підлягають нотаріальному посвідченню; засвідчувати правильність копій; готувати документи щодо свідчення фактів і вчинення виконавчих написів і протестів.

При проходженні навчальної практики в *органах Держаудитслужби* здобувач вищої освіти має:

- узагальнити та проаналізувати інформацію, надану керівником практики від служби щодо організації діяльності Держаудитслужби та процесу управління ризиками при здійсненні аудиту;
  - здійснювати аналіз, моніторинг інформаційно-аналітичних матеріалів щодо виконання постанов Кабінету Міністрів України, наказів та доручень керівництва Держаудитслужби;
- Брати участь у:
- здійсненні організаційного та методологічного забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю в Держаудитслужбі;
  - заходах державного фінансового контролю, а також перевірках роботи структурних підрозділів Держаудитслужби та її міжрегіональних територіальних органів;
  - семінарах, конференціях, нарадах, засіданнях робочих груп, створених органами державної влади, з питань, які відносяться до компетенції служби;

- розгляді листів, запитів, звернень громадян, звернень посадових осіб установ, організацій, звернень та запитів народних депутатів України з питань, що належать до компетенції служби;
- підготовці тез виступів, інформаційних матеріалів, презентацій для участі у нарадах, семінарах та інших заходах з питань, що належать до компетенції служби;
- підготовці проектів нормативно-правових актів, наказів Держаудитслужби з питань, що належать до компетенції служби.

При проходженні навчальної практики в *Державній спеціалізованій установі «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»* здобувач освіти має: *ознайомитись* із особливостями організації експертної діяльності, методів фіксації та оцінки тілесних ушкоджень, механізмів утворення ушкоджень, що виникають при дії певних чинників, особливостей встановлення причин і механізмів смерті, часу її настання, причинно-наслідкового зв'язку між ушкодженнями та несприятливими наслідками, діагностики різних видів травм і отруєнь, методів судово-медичної експертизи речових доказів. Значна увага приділяється аналізу ушкоджень і причин смерті при різних видах травматизму, зокрема при транспортній, вогнепальній та вибуховій травмі. застосовувати норми процесуального законодавства,

Засвоїти на практиці підходи до експертизи в умовах воєнних дій, комплексної ідентифікації особи, а також новітні методи лабораторного дослідження речових доказів, зокрема і біологічного матеріалу.

Опанувати порядок визначення механізму травми, що допоможе правоохоронним органам співставити обставини події, встановивши напрямок, кількість і послідовність ушкоджень, ідентифікувати знаряддя або засоби травмування, що може мати вирішальне значення у розкритті злочинів, дати експертну оцінку ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, що впливає на правову кваліфікацію злочинів, визначити причинно-наслідкові зв'язки між ушкодженнями та настанням смерті або розладом здоров'я.

6. Графік проходження практики

№ з/п	Види робіт, завдання	Місце проведення практики
1	Установчий етап. Проведення установчої конференції, знайомство з керівником практики від університету, інструктаж з ведення звітної документації практики	Конференція Zoom https://us02web.zoom.us/j/2090089156?pwd=WVUyeGpENDUwZGtOR2IrMXhSeXROUT09&omn=83045554135 Ідентифікатор конференції: 209 008 9156 Доступ: ZNU108 Інструкція https://us02web.zoom.us/join/83045554135/invitations?signature=taFB57OCy-8_S5RCLi4wpXV1jbaZhSmElqo1Ir0tc6s

<p>2</p>	<p>Підготовчо-організаційний етап. Діяльність практиканта на базі практики щодо підготовки та організації її проходження. Знайомство з керівником практики від базової установи; знайомство з провідними юристами, які працюють в базовій установі; вивчення специфіки діяльності базової установи. Складання індивідуального плану роботи здобувача-практиканта та затвердження графіка консультацій з керівником від кафедри та керівником від бази практики. Ознайомлення з нормативною базою діяльності бази практики. Виконання спостереження за діяльністю провідних спеціалістів бази практики.</p>	<p>Юридична клініка ЗНУ; Східний офіс Держаудитслужби; Запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної допомоги; Державна спеціалізована установа «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»; Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Кукурудз Т.Ю. Адвокатські бюро, об'єднання («Тараненко та партнери», «Гладкий, Яценко та Партнери».</p> <p>Організація конференцій керівниками практики від ЗНУ:</p> <p>Алімов К.О. https://meet.google.com/xom-mtvf-pvn</p> <p>Болокан І.В. Zoom: ID 5613452540 Пароль 13131313</p> <p>Бондар О.Г. http://meet.google.com/bwy-hkqj-gic</p> <p>Єрмоленко Д.О. https://meet.google.com/ifp-yyri-fdm</p> <p>Луц Д.М. Zoom: https://us02web.zoom.us/j/2090089156?pwd=WVUyeGpENDUwZGtOR2IrMXhSeXRROUT09 Ідентифікатор: 209 008 9156 Код: ZNU108</p> <p>Самойленко Г.В. https://meet.google.com/pev-ybsa-ouj</p> <p>Сидоров Я.О. https://meet.google.com/mbw-xtrt-ooj</p> <p>Ткалич М.О https://meet.google.com/wny-yabb-ujj</p> <p>Удовика Л.Г. https://meet.google.com/ijw-oizu-myn</p> <p>Щипанова О.О.</p>
----------	--	---

		Zoom: Ідентифікатор 368 210 7544 Доступ 181818
3	<p>Етап 3.</p> <p>Практична юридична діяльність на базі практики.</p> <p>Ознайомлення зі структурою та правовим статусом органу та правовим статусом особи, які забезпечують практикою. Визначення функції та завдань підрозділу, в якому проходить практика.</p> <p>Ознайомлення з характером та змістом правозастосовної діяльності, спостереження за роботою спеціалістів.</p> <p>Вивчення можливостей використання для професійної діяльності доступних інформаційних технологій та баз даних.</p> <p>Робота з документацією відділу, в якому проходить практика. Участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, договорів; перевіряє відповідності законодавству і міжнародним договорам України проектів постанов, ухвал, наказів та інших актів.</p> <p>Робота з відвідувачами відділу, у якому проходить практика. Надання відвідувачам юридичної інформації з питань, які виникають.</p> <p>Відвідування консультацій керівника практики від кафедри в закладі освіти або дистанційно.</p>	Юридична клініка ЗНУ; Східний офіс Держаудитслужби; Запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної допомоги; Державна спеціалізована установа «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»; Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Кукурудз Т.Ю. Адвокатські бюро, об'єднання («Гараненко та партнери», «Гладкий, Яценко та Партнери».) Організація конференцій керівниками практики від ЗНУ: Алімов К.О. https://meet.google.com/xom-mtvf-pvn Болокан І.В. Zoom: ID 5613452540 Пароль 13131313 Бондар О.Г. http://meet.google.com/bwy-hkqj-gic Єрмоленко Д.О. https://meet.google.com/ifp-yyri-fdm Луц Д.М. Zoom: https://us02web.zoom.us/j/2090089156?pwd=WVUyeGpENDUwZGtOR2IrMXhSeXR0UT09 Ідентифікатор: 209 008 9156 Код: ZNU108 Самойленко Г.В. https://meet.google.com/pev-ybsa-ouj Сидоров Я.О. https://meet.google.com/mbw-xtrt-ooV Ткалич М.О https://meet.google.com/wny-yabb-ujU

		<p>Удовика Л.Г. https://meet.google.com/ijw-oizu-myn</p> <p>Щипанова О.О. Zoom: Ідентифікатор 368 210 7544 Доступ 181818</p>
4	<p>Звітний етап. Оформлення та складання звітної документації. Підготовка доповіді та виступ на звітній конференції</p>	<p>Юридична клініка ЗНУ; Східний офіс Держаудитслужби; Запорізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної допомоги; Державна спеціалізована установа «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи»; Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Кукурудз Т.Ю. Адвокатські бюро, об'єднання («Гараненко та партнери», «Гладкий, Яценко та Партнери».</p> <p>Організація конференцій керівниками практики від ЗНУ:</p> <p>Алімов К.О. https://meet.google.com/xom-mtvf-pvn</p> <p>Болокан І.В. Zoom: ID 5613452540 Пароль 13131313</p> <p>Бондар О.Г. http://meet.google.com/bwy-hkqj-gic</p> <p>Єрмоленко Д.О. https://meet.google.com/ifp-yyri-fdm</p> <p>Луц Д.М. Zoom: https://us02web.zoom.us/j/2090089156?pwd=WVUyeGpENDUwZGtOR2IrMXhSeXRROUT09 Ідентифікатор: 209 008 9156 Код: ZNU108</p> <p>Самойленко Г.В. https://meet.google.com/pev-ybsa-ouj</p> <p>Сидоров Я.О. https://meet.google.com/mbw-xtrt-ooV</p>

		<p>Ткалич М.О https://meet.google.com/wny-yabb-uju</p> <p>Удовика Л.Г. https://meet.google.com/ijw-oizu-myn</p> <p>Щипанова О.О. Zoom: Ідентифікатор 368 210 7544 Доступ 181818</p>
--	--	---

7. Методичні рекомендації

Методичним забезпеченням навчальної практики є:

Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 №93 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>), Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого рішенням Вченої ради ЗНУ від 27 травня 2025 року, протокол № 11 (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html), Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету, затвердженого рішенням Вченої ради ЗНУ від 03 жовтня 2024 року, протокол № 2 (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html), Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України (складено на підставі методичних рекомендацій Міністерства освіти України №31-5/97 14.02.96 р.) (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html), Наскрізні програми практичної підготовки, навчальні плани та інших нормативні документи (паперові варіанти наскрізної програми та силабуса для здобувачів спеціальності «Право» знаходяться на кафедрі цивільного права. Оформлення звіту з навчальної практики здобувача за лінком <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15699>

8. Види і зміст контрольних заходів

Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	
Поточний контроль*				
<i>Робота студента на базі практики</i>	Дотримання вимог трудової дисципліни.	Впродовж практики	3	
	Опрацювання нормативної бази, що регулює діяльність бази практики.	Перший тиждень практики	3	
	Оволодіння здобувачами методикою виконання фахових заходів, процедур.	Перший, другий, третій тижні практики	3	
	Відпрацювання практичних умінь та навичок.	Впродовж практики	3	
	Систематичність заповнення щоденника з практики.	Впродовж практики	3	
	Дотримання вимог щодо термінів проходження практики.	Впродовж практики	3	
	Якість складання та оформлення звіту з практики.	Четвертий тиждень практики	4	
	Ступінь виконання завдань програми практики.	Високий рівень «А».(90-100). Здобувач демонструє високий рівень теоретичних знань з галузей права, володіє на високому рівні юридичною термінологією; вільно орієнтується в чинному законодавстві,		
	Якість практичних умінь та навичок щодо виконання відповідних робіт у межах програми практики.	використовує електронні законодавчі бази; доцільно використовує їх для вирішення правових		
	Ступінь усвідомлення здобувачем змісту виконаних робіт.			
Формулювання				

	<p>висновків.</p>	<p>ситуацій; може кваліфіковано тлумачити правові акти. Володіє навичками підготовки юридичних документів; здатний здійснювати аналіз судової та адміністративної практики, давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації. Демонструє високий рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Звітна документація подана вчасно та оформлена відповідно до вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням високого рівня проходження практики здобувачем освіти.</p>	
	<p>Наявність запропонованих здобувачем пропозицій щодо удосконалення діяльності бази практики, їх доцільність.</p>	<p>Четвертий тиждень практики</p>	<p>4</p>
	<p>Наявність запропонованих здобувачем пропозицій щодо удосконалення діючого законодавства України у відповідній</p>	<p>Четвертий тиждень практики</p>	<p>4</p>

	сфері/галузі.	<p>Досить високий «В» (85-89). Здобувач демонструє високий рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією; вільно орієнтується в чинному законодавстві, вміло використовує електронні законодавчі бази для вирішення правових ситуацій; може кваліфіковано тлумачити правові акти. Володіє навичками підготовки юридичних документів; здатний здійснювати аналіз судової та адміністративної практики, давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації. Демонструє високий рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Проте, допускає незначні неточності у підготовці юридичних документів. Звітна документація подана вчасно та оформлена відповідно до вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням досить високого рівня проходження практики здобувачем.</p>	
		Середній «С» (75-84).	

		<p>Здобувач демонструє посередній рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією; орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази для вирішення правових ситуацій; може кваліфіковано тлумачити правові акти. Володіє навичками підготовки юридичних документів, проте допускає незначні помилки при підготовці. Демонструє належний рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Звітна документація подана вчасно та оформлена відповідно до вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням середнього рівня проходження практики здобувачем.</p> <p>Задовільний «D» (70-74). Здобувач демонструє в цілому добрий рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при застосуванні; орієнтується в чинному</p>	
--	--	--	--

		<p>законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, але має проблеми з пошуком підзаконних актів. Володіє навичками підготовки юридичних документів, проте допускає помилки при підготовці. Демонструє задовільний рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Звітна документація подана із затримкою та оформлена відповідно до вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням задовільного рівня проходження практики здобувачем.</p> <p>Достатній «Е» (60-69). Здобувач демонструє достатній рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при використанні; погано орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, має проблеми з пошуком підзаконних актів. Демонструє низький рівень володіння навичками підготовки юридичних документів,</p>	
--	--	---	--

		<p>допускає помилки при підготовці. Демонструє достатній рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Звітна документація подана із затримкою та оформлена з порушенням вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням достатнього рівня проходження практики здобувачем.</p> <p>Незадовільний «F», «FX» (1-59). Здобувач демонструє низький рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при використанні; погано орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, має проблеми з пошуком підзаконних актів. Демонструє низький рівень володіння навичками підготовки юридичних документів, допускає помилки при підготовці. Демонструє достатній рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок</p>	
--	--	---	--

		<p>роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. Звітна документація подана із затримкою та оформлена з порушенням вимог, надана характеристика керівника від бази практики із зазначенням незадовільного рівня проходження практики здобувачем.</p> <p>Максимальна оцінка, яку здобувач може отримати за виконання роботи на базі практики, складає 30 балів.</p> <p>30 балів: всі вимоги щодо ознайомлення з базою практики, набуття базових умінь та навиків відповідної правничої професії, збір, опрацювання та аналіз правової інформації виконані;</p> <p>29-20 балів: ознайомлення з базою практики, збір, опрацювання, аналіз правової інформації виконано в повному обсязі, але з незначними помилками, запізненнями;</p> <p>19-10 балів: ознайомлення з базою практики, збір, опрацювання, аналіз правової інформації виконано з помилками, з порушенням вимог щодо строків, термінів;</p> <p>9-1 балів: ознайомлення з базою практики, збір, опрацювання, аналіз правової інформації</p>	
--	--	---	--

		виконано фрагментарно та з помилками й з порушенням вимог щодо строків, термінів; 0 балів: ознайомлення з базою практики, збір, опрацювання, аналіз правової інформації не виконано.	
<i>Індивідуальні завдання</i>	<p>ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 1</p> <p>Опис ситуації: До Вас на консультацію прийшов чоловік 36 років, який попросив Вас роз'яснити абз. 5 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text). Він має дитину 15 років. Він хоче юридично оформити свій статус як особи, яка самостійно виховує дитину (дітей) віком до 18 років і просить скласти для необхідний процесуальний документ для звернення до суду. У Вас є підозра, що він хоче уникнути мобілізації.</p> <p>Завдання: 1. Ознайомтесь з вебінаром, який допоможе Вам виконати завдання (Сімейні спори, пов'язані із питаннями мобілізації та звільнення від неї.</p> <p>URL: https://www.youtube.com/watch?v=Hjx2hfDyfd</p>	<p>Максимальна оцінка, яку здобувач може отримати за виконання індивідуального завдання, складає 10 балів.</p> <p>10 балів: всі вимоги до завдання виконані, тема розкрита повністю і написана без помилок;</p> <p>9-6 балів: завдання розкрито, але є незначні зауваження щодо оформлення;</p> <p>5-4 балів: завдання розкрито частково, висвітлено лише деякі параметри;</p> <p>3-2 балів: завдання виконано фрагментарно та з помилками;</p> <p>1 бал: основна частина повністю не виконана, але частково зібрана певна інформація, грубо порушені строки, терміни подання виконаного індивідуального завдання</p>	10

w&list=PL9tMyiWmkJIf
diuyjPS

KuXGxfDm3sTnjB&index=202) та надайте відповідь на такі запитання: Які документи Ви як юрист можете підготувати для вирішення його запити? Які основні аспекти пов'язані зі складання кожного з можливих варіантів таких процесуальних документів? Яка буде Ваша остаточна відповідь на запит чоловіка, який звернувся за консультацією?

2. Складіть найбільш доцільний на Вашу думку для цієї ситуації процесуальний документ (можна використовувати зразки, переробивши їх під запропоновану ситуацію). 3. Наведіть приклади з судової практики, які схожі із запропонованою Вам ситуацією (з посиланнями).

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 2

Взявши за основу будь-який кейс з цивільного судочинства на ваш вибір, складіть щодо нього наступні види процесуальних документів:

- позовну заяву;
- апеляційну скаргу;
- проект судового рішення (відповідно до ст. 258 ЦПК України).

	<p><i>ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 3</i></p> <p>Опис ситуації: 20 березня 2024 року громадянка України Галич Ірина Дмитрівна звернулася за юридичною допомогою з роз'яснення своїх прав. Вона повідомила, що її рідний брат мешканець м. Запоріжжя Оверко Ігор Дмитрович є власником автомобіля Volkswagen Passat номерний знак АР 0484 ІТ 2017 року, який був придбаний під час перебування у шлюбі з Оверко Яною Михайлівною. На цей час шлюб не розірваний, але Оверко Я.М. разом з їх спільною малолітньою дитиною, перебуває закордоном. 15 лютого 2024 р. Оверко Ігор Дмитрович був мобілізований для проходження військової служби. З метою придбання військового спорядження Оверко І.Д. має намір продати вказаний автомобіль і попросив її (Галич І.Д.) це зробити.</p> <p>Завдання: Галич І.Д. цікавить, що їй необхідно зробити, щоб продати автомобіль брата? Які документи мати? Надайте консультацію з поставлених запитань;</p>		
--	---	--	--

	<p>Складіть проєкти документів, необхідних для того, щоб автомобіль став власністю покупця.</p> <p><i>ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 4</i></p> <p>Підготуйте проєкт звернення громадянина до органу місцевого самоврядування щодо безоплатної передачі земельної ділянки у приватну власність власнику розташованого на земельній ділянці житлового будинку.</p> <p><i>ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 5</i></p> <p>Опис ситуації: Громадянин держави-агресорки Іванов І.І. в 1993 році одружився з громадянкою України Бандера В.С. Вони спільно проживали в м. Запоріжжя до останнього часу. У власності мають спільне майно, набуте під час шлюбу, - двоповерховий будинок по вул. Донецька 5. З початку повномасштабної війни сім'я активно займається волонтерською діяльністю. Подружжям було прийняте спільне рішення щодо еміграції до Німеччини, продажу будинку, передачі коштів на потреби 3-ї ОШБр, зокрема, на</p>		
--	--	--	--

	<p>придбання прицілів, тепловізорів та автомобілів. Однак, під час укладання договору купівлі-продажу нотаріусом було відмовлено у нотаріальному посвідченні та проведенні державної реєстрації з підстав перебування одного із співвласників у громадянстві держави-агресорки. Подружжя звернулося до адвоката, вважаючи дії нотаріуса незаконними та дискримінаційними.</p> <p>Іванов І.І. додатково надав: - офіційного листа від командира 3-ї ОШБр щодо потреби та погодження надання Івановим необхідного обладнання, включно, автомобілів; - посвідчення волонтера, виданого секретарем Запорізької міської Ради А. Куртевим; - акти передання військового обладнання 3-й ОШБр в попередні періоди; - підготовлені договори купівлі-продажу та акти приймання передачі автомобілів німецькою стороною, - Autohouse GmBH (м. Аугсбург, Німеччина);</p> <p>Завдання: Надайте консультацію щодо обставин правової ситуації. Підготуйте необхідні процесуальні документи для захисту порушених прав</p>		
--	--	--	--

	<p>Іванова.</p> <p><i>ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ 6</i></p> <p>Виконайте (за Вашим вибором, у довільній формі) одне з запропонованих завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо відшкодування витрат на правничу допомогу. 2. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо укладення мирової угоди. 3. Проаналізувати п'ять постанов Верховного Суду щодо укладання і виконання договорів за участю юридичних осіб. 4. Проаналізувати практику у п'яти судових справах у справах окремого провадження. 5. Проаналізувати практику у п'яти судових справах про перегляд судових рішень у спадкових справах. 6. Проаналізувати практику у п'яти судових справах про визнання договору недійсним. 7. Проаналізувати нотаріальну практику у п'яти справах щодо укладення договорів про відчуження майна у власність. 		
<i>Характеристика від бази практики</i>	Відгук-характеристика за підписом керівника	Відгук і оцінка роботи здобувача, яка	20

	практики від бази практики.	виставлена керівником практики від бази практики, залежить від дисциплінованості студента під час проходження практики, дотриманні ним графіка і змісту проходження виробничої практики. За наявності позитивного відгуку про роботу здобувача від бази практики виставляється 20 балів, негативний відгук – 0 балів.	
Усього за поточний контроль			60
Підсумковий контроль			

<p><i>Оформлення звіту</i></p>	<p>Якість складання та оформлення звіту з практики. Ступінь виконання завдань програми практики. Якість практичних умінь та навичок щодо виконання відповідних робіт у межах програми практики. Ступінь усвідомлення здобувачем змісту виконаних робіт. Формулювання висновків.</p>	<p>Оформлення звіту оцінюється максимально у 10 балів.</p> <p>10 балів: звітна документація подана вчасно та оформлена відповідно до встановлених вимог; 9-8 балів: звітна документація подана вчасно та оформлена відповідно до встановлених вимог, проте мають місце незначні технічні недоліки; 7-5 балів: звітна документація містить всі необхідні структурні елементи, але вони розташовані хаотично, не впорядковані належним чином. У цілому звіт оформлено згідно з вимогами, але мають місце описки, відхилення від технічних вимог щодо його оформлення або некоректності. Є порушення строків, термінів подання звітної документації; 4-1 бали: письмовий звіт містить всі необхідні елементи, однак не містить змісту чи висновків; 0 - матеріал звіту подано загальним текстом без структуризації. Звіт не містить хоча б одного з обов'язкових елементів: індивідуальна програма, щоденник практики, висновок керівника від бази практики, висновок кафедри, оформлення взагалі не відповідає вимогам. За цієї умови звіт не допускається до захисту</p>	<p>10</p>
--------------------------------	---	---	-----------

--	--	--	--

<p>Оформлення щоденника практики</p>	<p>Якість складання та оформлення щоденника практики</p>	<p>Щоденник практики здобувача, що оформлено належним чином та подано у встановлені строки</p> <p>Використовувати: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1569</p> <p>9</p> <p>Максимальна оцінка, яку здобувач може отримати за ведення та оформлення щоденника практики, складає 10 балів.</p> <p>10 балів - щоденник оформлено належним чином, він містить повну інформацію про діяльність здобувача-практиканта; ведення щоденника було систематичним та реально відображало його діяльність на практиці;</p> <p>9-5 - щоденник у цілому містить належну інформацію, однак його ведення не завжди було систематичним; він не містить інформацію про всі періоди практики, або він містить поверхову інформацію, відзначається формальністю (містить однотипні формулювання, які не відображають реальну діяльність на практиці).</p> <p>4-1 бали: щоденник не містить необхідної інформації або оформлений з істотним порушенням установлених вимог;</p> <p>0 балів: щоденник</p>	<p>10</p>
--------------------------------------	--	---	-----------

		оформлений безграмотно, не містить змістовної інформації, або щоденник не підписаний керівником від практики, або щоденник відсутній. За цієї умови звіт не допускається до захисту.	
--	--	--	--

<p><i>Захист звіту з практики</i></p>	<p>Виступ здобувачів на звітній конференції</p>	<p>Максимальна оцінка, яку здобувач може отримати- 20 балів. 20-18 балів. Здобувач демонструє високий рівень теоретичних знань з галузей права, володіє на високому рівні юридичною термінологією; вільно орієнтується в чинному законодавстві. 17-15 балів. Здобувач демонструє високий рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією; вільно орієнтується в чинному законодавстві, вміло використовує електронні законодавчі бази для вирішення правових ситуацій; може кваліфіковано тлумачити правові акти. Демонструє високий рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Проте, допускає незначні неточності у підготовці юридичних документів. 14-12 балів. Здобувач демонструє посередній рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією; орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази для вирішення правових ситуацій; може</p>	<p>20</p>
---------------------------------------	---	---	-----------

		<p>кваліфіковано тлумачити правові акти. Демонструє належний рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. Демонструє використання навичок роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення практичних професійних завдань. 11-9 балів.</p> <p>Здобувач має певні теоретичні знання з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при застосуванні; орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, але має проблеми з пошуком підзаконних актів. Демонструє задовільний рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. 8-5 балів.</p> <p>Здобувач демонструє достатній рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при використанні; погано орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, має проблеми з пошуком підзаконних актів. Демонструє низький</p>	
--	--	---	--

		<p>рівень володіння навичками підготовки юридичних документів, допускає помилки при підготовці. Демонструє достатній рівень комунікативних навичок; дотримується етичних правил у професійній діяльності. 4-0 бали.</p> <p>Здобувач демонструє низький рівень теоретичних знань з галузей права, володіє юридичною термінологією, проте допускає помилки при використанні; погано орієнтується в чинному законодавстві, використовує електронні законодавчі бази, має проблеми з пошуком підзаконних актів. Демонструє низький рівень володіння навичками підготовки юридичних документів, допускає помилки при підготовці.</p>	
Усього за підсумковий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Залік з практики проводить комісія із трьох осіб, що призначається завідувачем кафедри.

9. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 р. №644. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-zi.zminamy-644-20.03.2023.pdf>
2. Освітньо-професійна програма «ПРАВО» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 «Право». URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12387>.
3. Стратегій розвитку Запорізького національного університету на 2023-2025 роки та 2026-2028 роки. URL: <https://www.znu.edu.ua/3641.ukr.html>
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 №93 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
5. Положення про організацію освітнього процесу. Рішення Вченої ради ЗНУ від 27 травня 2025 року, протокол № 11. URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html.
6. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету. Рішення Вченої ради ЗНУ від 03 жовтня 2024 року, протокол № 2 URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html
7. Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України (складено на підставі методичних рекомендацій Міністерства освіти України №31-5/97 14.02.96 р.) URL: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1619.ukr.html

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
3. Американська бібліотека URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/amer>.
4. Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/fair/>.
5. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>.
7. Східний офіс Держаудитслужби. URL: <https://dnp.dasu.gov.ua/>
8. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
9. ДСУ «Запорізьке обласне бюро судово-медичної експертизи». URL: <https://zobsme.org.ua/>

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування. Регуляція пропусків.

Відвідування бази практики є обов'язковим. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати базу практики регулярно, мусять узгодити із керівниками практики графік індивідуального відпрацювання. Пропуски можливі лише за об'єктивних причин (наприклад, хвороба). Проходження та захист практики відбувається відповідно до норм чинного законодавства України та локальних нормативних документів Запорізького національного університету. За умови негативної оцінки за усний захист чи неявки на захист здобувач вважається таким, що не виконав програму практики і практику не пройшов, навчальну програму не виконав, що може бути підставою для відрахування здобувача з університету.

Політика академічної доброчесності

Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства –це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До здобувачів, у звітах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ

www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem__chnoyi_dobrochesnost____.pdf).

Комунікація Очікується, що здобувачі перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку виробничої практики в Moodle ЗНУ та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту академічної групи, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle ЗНУ (форум новин). Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Будь ласка, не використовуйте адреси на кшталт user123@gmail.com.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 Н. Р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. наявність академічної заборгованості з практики за результатами екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне проходження та складання заліку з практики. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu_.pdf
Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y cds571a>.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

Психологічна допомога. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович, електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо Вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони).
Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

Ресурси для навчання

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>.

Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Система електронного забезпечення навчання (Moodle):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін: будь ласка, лист з темою «забув/забула пароль/логін», адреса: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо Ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов:
<http://sites.znu.edu.ua/childadvance/>